COBCUKASI ECHAPUCA

(7391)

ЧАЦВЕР 2 ЛІПЕНЯ 1942 r.

ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ СМЕРЦІ НАРОДНАГА ПАЭТА. БЕЛАРУСІ ЯНКІ КУПАЛЫ

Совет Народных Камісараў Беларускай ССР, Прэзідыум Вярхоўнага Совета БССР і Цэнтральны Камітэт Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі з глыбокім жалем паведамляюць аб смерці народнага паэта Беларусі, дэпутата Вярхоўнага Совета БССР, выдатнага грамадскага дзеяча, акадэміка ЯНКІ КУПАЛЫ (Івана Дамінікавіча Луцэвіча).

> СОВЕТ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР ПРЭЗІДЫУМ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ КП(б) БЕЛАРУСІ.

ПАМЯЦІ ЯНКІ КУПАЛЫ

Цяжкае гора спасцігла ся з беларускай культурай Купала— шырока вядо-беларускі народ— 28 чэр- і творчасцю Янкі Купалы мы, любімы паэт усіх совец-веня, на шасцідзесятым го- нямецкія акупанты ў час кіх народаў. Кнігі Янкі Кудзе жыцця, памёр вялікі сын нядоўгага прабывання іх на палы — «Беларусі ордэнасвайго народа, адзін з тэрыторыі Беларусі ў 1918 г. носнай», «Ад сэрца», «Аб аснавальнікаў літаратуры, непраўзыйдзены паэт ажыў, памаладзеў, но- і лётчык», «Алеся», «Лянок» майстар мастацкага слова, вай крыніцай заструменіла набылі вялікую папулярвыдатны беларускі асветнік яго цудоўная паэзія. Купала насць. Янка Купала.

рача і нястомна змагаўся за і любві да сваёй роднай Бе- рускім народам і яго куль-

го народа.

талент, усё сваё гарачае жаўную самастойнасць. сэрца, усе сілы аддаў Радзіме, народу. Ён быў страсным патрыётам Совецкай краіны, непрымірымым барацьбітом супроць нямецкіх быў адданы совецкаму на-Валерыем Брусавым, быў фашыстаў. Ён ненавідзеў іх, як прыгнятальнікаў сваёй Радзімы і народа, як подлых якія прынеслі забойцаў, смерць і разбурэнне беларускім гарадам і вёскам. Свае гнеўныя вершы, поўныя непагаснай страсці, накіраваў ён супроць нямецкафашысцкай банды.

Купала ў сваіх вершах зваротах заклікаў беларускі народ і яго слаўных прадстаўнікоў — партызан да бязлітаснай барацьбы з во-

B, param:

Партызаны, партызаны, Беларускія сыны! За няволю, за кайданы Рэжце гітлерцаў паганых Каб не ўскрэслі век яны.

Дамінікавіч Луцэвіч — Янка Купала нарадзіўся ў 1882 годзе.

з рэволюцыйным уздымам іменем обила і інсты-паэту беларускага народа 1905 года. Купала стаў вятуты. стуном мільённых мас абяз- туты. доленага беларускага народа ў яго барацьбе за сваё вызваление. У тыя годы ім напісаны такія класічныя творы беларускай літаратуры, як кнігі вершаў «Жалейка», «Гусляр», «Шляхам жыция», «Спадчына» і драма «Раскіданае гняздо».

Паэт-рэволюцыянер Янка Купала праследваўся царскімі чыноўнікамі. Яго кнігі забараняліся, газеты на бепарускай мове, арганізаваныя ім, былі закрыты. Яшчэ больш жорстка распраўлялі-

піша творы велізарнай ма-Амаль 40 год Купала го- стацкай сілы, поўныя ласкі звязвала Янку Купалу з шчасце сваёй Радзімы, свай- ларусі, якая набыла, нарэш- турай. Аляксей Максімавіч це, пасля многіх стагоддзяў Купала ўвесь свой вялікі мучэнняў і пакут сваю дзяр- пісаў поўны захаплення вод-

> Беларусь, мая радзіма, Як-жа расцвіла ты!

Усім сваім сэрцам Купала выдатным Сталіну. Самыя задушэўныя патлівым другам многіх масловы ён прысвячае Іосіфу ладых совецкіх паэтаў і Вісарыёнавічу:

Хай смутак вачэй тваіх добрых не росіць, Ці сонейка захад, ці сонейка ўсход, Прымі прывітанне, якое Табе, правадыр, беларускі вечна жыць у сэрцах пранарод.

вецкай Беларусі быў акру- справядлівай, народа. Яго вершы ведаюць шысцкіх варвараў. усе ад малога да старога.

Сталінскай прэміі, з'яўляўся немцамі раёны Совецкай дэпутатам Вярхоўнага Сове-краіны будуць вызвалены та Беларускай ССР, са-ад чужаземных прыгнятальпраўдным членам Белару- нікаў — фашысцкіх акупанлітаратурную арэну супаў скай Акадэміі Навук. Яго таў рэволюцыйным уздымам іменем былі названы вуліцы Вечная памяць вялікаму

беларускай У годы Совецкай улады Сталіне сейбіце», «Хлопчык

Вялікая і даўняя дружба Горкі яшчэ ў 1911 годзе нагук аб творах Янкі Купалы, назваўшы яго паэтам-рэволюцыянерам.

Купала быў у дружбе з рускім паэтам Радзіме, вялікаму старэйшым таварышам і клапісьменнікаў.

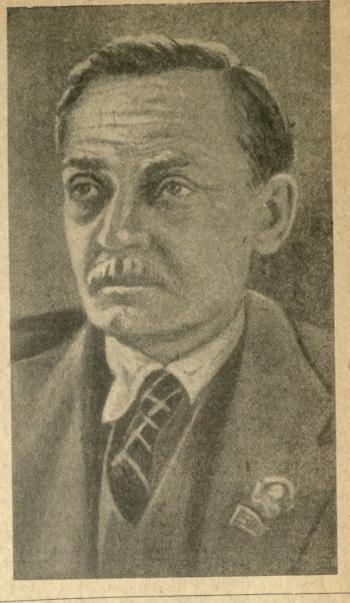
Творы Янкі Купалы папулярны далёка за межамі нашай Радзімы, іх ведаюць і цэняць у Амерыцы, Англіі, Францыі, Чэхаславакіі.

Імя яго і творы будуць

Светлы вобраз народнага Паэт з поўным правам га- паэта Янкі Купалы, яго саварыў ад імя ўсяго бела- маадданае служэнне Совецрускага народа, як лепшы кай Радзіме натхняюць сыяго сын. Янка Купала ў Со-ноў і дачок Беларусі ў іх свяшчэннай жаны заслужанай любоўю вайне супроць нямецка-фа-

Недалёк той дзень, калі Паэт-ордэнаносец, лаурэат Беларусь і ўсе акупіраваныя

П. Панамарэнка, І. Былінскі, Н. Наталевіч, П. Калінін, В. Малін, Л. Цанава, А. Матвееў, І. Крупеня, Т. Гарбуноў, Н. Аўхімовіч, Г. Эйдзінаў, І. Рыжыкаў, М. Зімянін, К. Кісялёў, А. Талстой, Якуб Колас, А. Фадзееў, Новікаў-Прыбой, В. Катаеў, Ілья Эрэнбург, Анна Караваева, В. Стаўскі, Л. Сейфуліна, Лебедзеў-Кумач, В. Бахмеццеў, К. Трэнеў, А. Суркоў, А. Карнейчук, Ванда Васі-леўская, М. Рыльскі, П. Тычына, П. Цвірка, леуская, М. Святлоў, А. Твардоўскі, М. Іса-коўскі, П. Скосарэў, Л. Леонаў, Ф. Гладкоў, коускі, П. Скосару, С. Геонау, Ф. Гладкоу, Н. Ціханаў, А. Пракоф'еў, С. Гарадзецкі, Л. Александроўская, М. Лынькоў, К. Крапіва, К. Чорны, А. Кучар, П. Глебка, П. Броўка, М. Танк, М. Машара, А. Астрэйка, І. Гурскі, П. Панчанка.

ЯНКА КУПАЛА **

БЕЛАРУСКІМ ПАРТЫЗАНАМ

Партызаны, партызаны, Беларускія сыны! За няволю, за кайданы Рэжце гітлерцаў паганых,

Каб не ўскрэслі век яны! На руінах, папялішчах, На крывавых іх слядах Хай груган іх косці ліча, На бяседу соваў кліча Баль спраўляць

на іх касцях. Няхай Гітлеру-вампіру Клююць сэрца,

смокчуць кроў, Сыты быў людскім ён жырам,

П'яны быў крывавым вірам, Хай-жа гіне звер звяроў! Выразаў ён старцам вочы,

Рэзаў матак і дзяцей, Дзікай зданню, патарочай Засланяў дні чорнай ночай.

Хай-жа гіне ліхадзей. Партызаны, партызаны, Беларускія сыны! За няволю, за кайданы Рэжце гітлерцаў паганых, Каб не ўскрэслі век

Клічу вас я на пабеду, Хай вам шчасцем свецяць дні,

Выразайце людаедаў, Каб не стала іх і следу На святой нашай зямлі. Цень забітых матак,

дзетак. Дзедаў вашых і бацькоў, Акрываўлены палетак

Клічуць меціць крывава

Як не мсцілі ад вякоў. Не давайце гадам сілы Над сабою распасцерць, Рыйце загадзя магілы,

Вырывайце з жывых жылы, Кроў за кроў, а смерць за смерць!

Партызаны, партызаны, Беларускія сыны! За няволю, за кайданы Рэжце гітлерцаў паганых, Каб не ўскрэслі век яны.

Няхай ваша перамога Не кідае вас нідзе, Не пужае хай трывога, -Ваша чыстая дарога

Да свабоды давядзе. Вашы бітвы ўвесь свет бача,

Бача Сталін родны наш, Як фашыстаў зброд сабачы,

Людарэзаў зброд смярдзячы Нішчыць ваша варта-

страж. Так ад нечысцяў ачысцім Нашы нівы і лясы,

фашыстоўскіх псоў панішчым І схінуцца, як калісьці, Для нас нашы каласы.

Партызаны, партызаны, Беларускія сыны! За няволю, за кайданы Рэжце гітлерцаў паганых, Каб не ўскрэслі век

У СОВЕЦЕ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР

Аб пахаванні народнага паэта БССР Янкі Купалы і ўстанаўленні яго сям'і персанальнай пенсіі

Совет Народных Каміса- чыка персанальную пенсію раў Саюза ССР пастанавіў: пажыццёва: маці паэта Янкі 1. Прыняць пахаванне на- Купалы — Луцэвіч 500 руброднага паэта БССР Янкі лёў у месяц, жонцы паэта— Купалы за кошт дзяржавы. Луцэвіч В. Ф. 500 рублёў у 2. Устанавіць сям'і нябож-

ВЯЛІКІ ПАЭТ, ВЫДАТНЫ ВУЧОНЫ

Акадэмія Навук Беларус-рода і выдатнага асветніка лікага песняра беларускага народа на свяшчэнную ба-

народнага паэта Беларусі і шысцкіх акупантаў. эпоха па стварэнню высо-рускі народ велізарнай камастацкай і глыбока па- плённай працы свайго натрыятычнай беларускай лі- роднага паэта і вучонагатаратуры.

Жыватворчаю крыніцаю паэзіі Янкі Купалы былі праца і мудрасць беларускага народа; сам-жа паэт, верны сын свайго народа, увесь свой талент на працягу ўсяго сумленнага жыцця свайму народу, аддаваў сваёй радзіме.

Сваёй творчасцю Янка Купала мову беларускага народа зрабіў вядомай усяму свету.

За гэта любіў і шанаваў Янку Купалу ўвесь беларускі народ, усе беларускія вучоныя, уся совецкая інтэлігенцыя.

Імя Янкі Купалы-вялікага песняра беларускага на-

кай ССР страціла свайго Беларусі — зараз, у часы старэйшага акадэміка, чле-Айчыннай вайны, уздымае на Прэзідыума Акадэміі, вя-сыноў і дачок беларускага народа, выдатнага беларус- рацьбу супроць крывавых кага асветніка Янку Купалу. прыннятальнікаў беларуска-3 імем Янкі Купалы, як га народа — нямецка-фа-

звязана цэлая Ніколі не забудзе бела-Янкі Купалы.

> Недалёк ужо той дзень, калі на вызваленай ад нямецка-фашысцкіх акупантаў беларускай зямлі народ беларускі паставіць велічны помнік свайму вялікаму пес-Беларусі, Акадэміі навук няру; помнік, дастойны яго БССР, вянкі, якія прынеслі светлага вобраза.

Якуб Колас, Кісялёў К. В. Горэў К. В., Леонаў В. А. Лубяка В. Н., Жэбрак Л. Р. Кедраў-Зіхман О. К., Вейс Ю. А., Пракапчук А. Я., Немчынаў В. С., Ліпатаў С. М., Перцаў В. Н., Пічэ-Вышэлескі С. Н., Барысенка В. В., Шэмпель В. І., Чыжэўскі М. Г., Ерафееў В. В., Ракоўскі В. Е., Голуб Д. М., Паноў В. В., Клімаў Б. К., Найдзенаў Н. В., Лапо А. І., Гарач-

Праўленне Саюза совецкіх пісьменнікаў СССР Праўленне Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР з глыбокім жалем паведамляюць аб смерці народнага паэта Беларусі, акадэміка, члена Прэзідыума Праўлення Саюза пісьменнікаў СССР і Праўлення пісьменнікаў БССР, лаурэата Саюза совецкіх Сталінскай прэміі

> ЯНКІ КУПАЛЫ (Івана Дамінікавіча Луцэвіча).

Праўленне Саюза совецкіх пісьменнікаў СССР. Праўление Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР.

Пахаванне Янкі Купалы

ёй творчасці. І цяпер, у поў-шкоў. ны смутку і жальбы дзень да бязлітаснага ўсенародналіці Беларусь.

вечным сном.

Паэт беларускага народа ляжыць у кветках-у канферэнц-зале Саюза совецкіх пісьменнікаў СССР. Навокал яго шматлікія вянкі ад Соўнаркома БССР, ЦК КП(б) яму, у хвіліну развітання, яго сябры, яго паклоннікі, тварцы літаратур народаў Совецкага Саюза.

Каля Янкі Купалы цесна стаяць, ахопленыя тугою і болем душы, члены ўраду Совецкай Беларусі, члены та В. І., Панкратава А. М., Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай Партыі (большэвікоў) Беларусі, беларускія пісьменнікі, рускія, латышскія, эстонскія, літоў скія, татарскія, українскія, югаслаўскія пісьменнікі, прадстаўнікі навукі, прадстаўнікі грамадскасці Мас-

ганаровую варту ля Янкі Купалы першымі становяцца беларускія пісьменнікі Міхась Лынькоў, Кандрат Крапіва, Пятро Глебка, Пятрусь Броўка. Іх вайсковае адзенне напамінае ўсім, у які суровы і цяжкі для радзімы час памёр Янка Купала. У ганаровую варту становяцца сакратары ЦК КП(б)Б тт. Панамарэнка, Малін, Калінін, Аўхімовіч, Гарбуноў, Прохараў, Ганенка, члены

Янкі Купалы ўрада БССР, старшыня соў- слаўскі паэт Радуле Ст ўзвышаецца надпіс: «Мне сняцца сны аб Беларусі». Патвії т. Лаціс, скі. — Янка Купала беляцца сны аб Беларусі». Патвії Кузьма Чорны, пісьменнікі Кузьма Чорны, татві татві т. Лаціс, скі. — Янка Купала белагісьменнікі паэт напісаў у маладыя годы сва-

У тры гадзіны дня грамапахавання слаўнага сына бе- дзянскую паніхіду адкрывае смерць, Янка Купала ларускага народа, і ў дзень, сакратар ЦК КП(б) Беларусі му ворагу, які топчаш калі па роднай зямлі топчуц-ца ворагі народа, гэтыя сло-аб вялікасці Янкі Купалы, як залічым ворагу вы гучаць, як агністы заклік аб інтэрнацыянальным зна-беларускіх дзяцей, які чэнні яго творчасці, аб тым, дзяць па выпаленых га змагання з подлым чужа- што Янка Купала, верны вайны беларускіх даре земцам, які прышоў няво-сын народа, для беларускай Беларускі народ жыў літаратуры, для Беларусі доўнай душы Янкі Вялікі Янка Купала спіць ёсць тым, кім для рускай лі- лы, —гаворыць яўрэйскі таратуры ёсць Пушкін, для Перэц Маркіш. -Зня ўкраінскай Шаўчэнка. Тав. Гарбуноў га- баве будзе ачышчана а ворыць аб тым, што Янка рага, Купала, як вялікі паэт і гра- што ў гэты ясны мома мадзянін, да апошняга дня намі не будзе Янкі Ку свайго жыцця вёў нястом- Але Купала бяссмеры нае змаганне з фашызмам, стагоддзях. заклікаў народ быць цвёр-

> Ад імя беларускіх пісь-Анна Караваева. меннікаў Кандрат Крапіва гаварыў аб вялікай любві выступіў акадэмік В лепшага чалавека белару-ка, ад татарскіх пісьме скай зямлі Янкі Купалы да каў— паэт А. Ерыкееў. беларускага народа, аб вялі-імя Ураду Беларусі выс кім слаўным жыцці Янкі намеснік Старшыні Со Купалы, якое ўсё было слу-кома БССР тав. Кру жэннем народу. Імя Янкі Ён гаварыў аб вялікім Купалы, яго светлае жыццё якое перажывае бела заўсёды будуць вучыць бе- народ у дзень смерці ларускіх пісьменнікаў лю-Купалы. Ен гаварыў аб біць свой народ і служыць лікай жалобе народа ў д

дым у барацьбе.

Народная артыстка СССР та. І боль народнай п Л. Александроўская палажы- тым большая, што на ла на ногі Янку Купале па- ную зямлю прышоў п лявыя кветкі, такія самыя, подлы прыгнятальнік якія цвітуць на беларускім Паэзія Янкі Купалы і полі, на беларускай зямлі, з светлае імя-заклік да якой так зліта была душа гання з ворагам. вялікага паэта. Александроўская гаварыла аб цудоўных Камітэта комуністычнай песнях, створаных Янкам тыі (большэвікоў) Бел

Ад імя ўкраінскіх пісьменнікаў Пятро Панч гаварыў аб любві ўкраінскага народа да вялікага беларускага паэта. Ён гаварыў аб цяжкім горы, якое перажываюць цяпер Беларусь і Украіна пад прыгнётам бесчалавечнага нямецкага захопніка, i ad тым, што ў дзень блізкага вызвалення нашай радзімы паэзія Янкі Купалы загучыць, як гімн нашай перамогі. Цяпер-жа яго паэзія гучыць магутным заклікам да вялікага ўсенароднага змагання.

Рускі пісьменнік Новікаў-Прыбой гаварыў аб вялікім квіт. значэнні Янкі Купалы для ўсіх брацкіх народаў, аб глыбіні народнай душы, крэматорыя. якая гаварыла праз паэзію Янкі Купалы.

лы, аб тым, што яго твор. народаў Совецкага Са часць ведаюць і любяць на- вялі гераічныя баі з роды Прыбалтыкі. Разам з гам. Новай славай укрыв іўшыся, хто чым мог, тапа-беларускім народам народы ся сцягі Чырвонай Армі рамі, віламі, стрэльбамі, Прыбалтыкі змагаюцца ця. пасля вайны і нашай пер вышлі за вёску і ў кустах пер з наглымі нямецкімі за-гі, калі ўрна з прахам Немцы ехалі з награбле- зія Янкі Купалы гучыць вог- родную Беларусь, хопнікамі і для ўсіх іх паэ- Купалы будзе прывезен

раіне Советаў.

Н-скі раён Беларусі. (Наш акупантаў у розных раёнах.

1. Шалэнка.

Нараданскі партызанскі партыза А. Бялевіч. славянства!—гаворыць юга- 73400

- Янка Купала бы хоўнай апорай белару

пісьменнік Трэнёў. літаратуры — ная беларуская зямля н і мы поўны см

> З натхнёнай прамовай ступіла руская пісьмен

Ад беларускіх смерці свайго вялікага

Сакратары Цэнтралы Панамарэнка, Малін, Аўхімовіч, нам Старшыні Соўнаркома Б тав. Крупеня, К. Кра паднімаюць труну з це Янкі Купалы - і выно з зала. Вялікі натоўп ід труной, з вянкамі і кветк труною, блізка да і свайго бацькі, ідуць бег скія пісьменнікі, з свядо цю таго, што з гэтага калі ўжо няма ў жывых гутнага асілка беларус літаратуры, на іх усклал яшчэ большая адказ за беларускую літаратур яе далейшае развіцце ! далейшы магутны

Жалобная працэсія в роўваецца да маскоўсы

Крэмацыя адбылася) гадзін вечара.

Блізка было да канца днём народнай жалобы. на з яго прахам будзе ш вацца, як святыня. І імя навекі будзе гордасцю І вай беларускага народа.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

- ВЕСТКІ З ПАРТЫЗАНСКІХ АТРАДАЎ -

БЕЛАРУСКІЯ ПАТРЫЁТЫ НЕ ДАЮЦЬ СПАКОЮ ЧУЖЫНЦАМ

Беларускія партызаны пас-ваннем тав. Л., падпалілі крушэнне двух паяздоў з рад, пад камандаваннем тав. Тон торфу і 3 аўтамашыны. Р., за дванаццаць дзён бая-вых дзеянняў знішчыў 450 тав. М., на працягу шасці 214 гітлераўцаў і ў некаль-

пяхова знішчаюць нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Ат-лях. Агнём знішчана 50.000 Партызаны з это

дзён знішчыў 50 нямецкіх кіх месцах узарвалі палатно Партызаны, пад каманда- салдат і афіцэраў, наладзіў чыгункі.

Партызаны з атрада тав.

тры новыя атрады

Партызаны трымаюць пад сваім кантролем усю мясцовасць. Ва ўсіх вёсках разгромлены фашысцкія ўправы, прагнаны паліцэйскія і старасты.

Засеўшыя ў раённым цэнтры фашысты баяцца паказацца ў вёсцы. Нямецкія ўлады бяссільны зламаць волю народа, які паўстаў на вялікую барацьбу за права жыць працаваць у вольнай краіне Советаў.

на тэрыторыі У горадзе Сядлец разме-Н-скага раёна Беларусі арга- шчаны лагеры ваеннапалон- на грузавіку прыехала банда Н-скага раёна Беларусі арганізаваліся тры новыя парных. Ваеннапалонныя аднаго грабежнікаў. Рассыпаўшыся тыйскіх рэспублік выступаў па калгасных дварах і хатах, літоўскі пісьменнік Петрас фашызму», «Смелы», «Бы-сяч чалавек абарвалі дрота-акупанты пачалі лавіць Цвірка. Ён гаварыў аб вялівую загароду, перасыл на паць, што трапіць пад руку, чэнні творчасці Янкі Купа-чыннай вайны слаўныя св рыторыю Брэсцкай обласці жанчыны гэтай вёскі, узброў напрамку да Пінскіх ба-

На сваім шляху яны знішчылі сельскія нямецкія арганізавалі засаду. ўправы, паліцыю і невялікія нямецкія гарнізоны.

СІЛА НАРОДНАЙ НЯНАВІСЦІ АДПЛАТА ГРАБЕЖНІКАМ

У вёску Н. на Полаччыне вую загароду, перабілі ахо- апошніх курэй, парасят; ха- кім інтэрнацыянальным зна. ліны на фронтах вялікай

У гэты-ж час мужчыны і

ным даором г нам ным дабром і гналі перад ненным заклікам да канчат- смерці Янкі Купалы бу Есць весткі, што зараз гэ-тыя ваеннапалонныя, разбіў-шыся на некалькі груп, вя-да пустоў, узброеныя кал-дуць партызанскую бараць-гаснікі рынуліся на грабеж-скіх народаў! Тваё імя кліча